

Czwartek, 23 maja 2013 r.

P7_TA(2013)0230

Warunki pracy i normy bezpieczeństwa i zdrowia w związku z niedawnymi pożarami i zawaleniem się budynków fabrycznych w Bangladeszu

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie warunków pracy oraz norm bhp w związku z niedawnymi pożarami zakładów i katastrofą budowlaną w Bangladeszu (2013/2638(RSP))

(2016/C 055/19)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Bangladeszu, w szczególności rezolucję z dnia 17 stycznia 2013 r. w sprawie ofiar niedawnych pożarów w zakładach włókienniczych, zwłaszcza w Bangladeszu ⁽¹⁾, rezolucję z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie sytuacji w Bangladeszu ⁽²⁾ oraz rezolucję w sprawie zrównoważonego rozwoju w globalnym łańcuchu wartości dodanej w sektorze bawełny ⁽³⁾
- uwzględniając wspólne oświadczenie wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa/wiceprzewodniczącej Komisji Catherine Ashton oraz komisarza UE ds. handlu Karel De Gucht z dnia 30 kwietnia 2013 r., wydane po niedawnej katastrofie budowlanej w Bangladeszu,
- uwzględniając porozumienie w sprawie bezpieczeństwa pożarowego i bezpieczeństwa budynków w Bangladeszu,
- uwzględniając Deklarację Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) dotyczącą podstawowych zasad i praw pracy, inicjatywę ONZ Global Compact oraz wytyczne OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 25 listopada 2010 r. w sprawie praw człowieka oraz norm społecznych i środowiskowych w międzynarodowych umowach handlowych ⁽⁴⁾ oraz w sprawie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw w międzynarodowych umowach handlowych ⁽⁵⁾,
- uwzględniając Umowę o współpracy między Wspólnotą Europejską a Ludową Republiką Bangladeszu w sprawie partnerstwa i rozwoju ⁽⁶⁾,
- uwzględniając konwencję MOP dotyczącą struktur propagowania bezpieczeństwa i higieny pracy (konwencja nr 187 z 2006 r.) oraz konwencję dotyczącą bezpieczeństwa, zdrowia pracowników i środowiska pracy (konwencja nr 155 z 1981 r.), których Bangladesz nie ratyfikował, a także odpowiednie zalecenia (zalecenie nr 197); uwzględniając również konwencję dotyczącą inspekcji pracy (konwencja nr 81 z 1947 r.), której Bangladesz jest sygnatariuszem, a także odpowiednie zalecenia (zalecenie nr 164),
- uwzględniając komunikat Komisji pt. „Odnowiona strategia UE na lata 2011-2014 dotycząca społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw” (COM(2011)0681),
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 6 lutego 2013 r., tj. rezolucję pt. „Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw: rozliczalne, przejrzyste i odpowiedzialne zachowanie przedsiębiorstw a trwały wzrost” ⁽⁷⁾ oraz rezolucję pt. „Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw: dbanie o interesy obywateli a droga do trwałego ożywienia gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu” ⁽⁸⁾,
- uwzględniając wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka, w których wyznaczono rządowi i przedsiębiorstwom ramy mające na celu ochronę i poszanowanie praw człowieka, a które Rada Praw Człowieka ONZ zatwierdziła w czerwcu 2011 r.,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0027.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0100.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0099.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 99 E z 3.4.2012, s. 31.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 99 E z 3.4.2012, s. 101.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 118 z 27.4.2001, s. 48.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte P7_TA(2013)0049.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0050.

Czwartek, 23 maja 2013 r.

- uwzględniając Clean Clothes Campaign,
 - uwzględniając wnioski z misji wysokiego szczebla MOP, która przebywała w Bangladeszu w dniach 1–4 maja 2013 r.,
 - uwzględniając art. 110 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w dniu 24 kwietnia 2013 r. ponad 1 100 osób zginęło, a około 2 500 osób zostało rannych w wyniku zawalenia się budynku fabryki odzieżowej w kompleksie Rana Plaza w Dhace w Bangladeszu, co stanowi największą tragedię w historii światowego przemysłu odzieżowego;
- B. mając na uwadze, że co najmniej 112 osób zginęło w pożarze, który wybuchł w dniu 24 listopada 2012 r. w fabryce odzieży Tazreen, położonej w strefie Aszullii w pobliżu Dhaki; mając na uwadze, że osiem osób zginęło w pożarze fabryki w Dhace w dniu 8 maja 2013 r.; mając również na uwadze, że według szacunków od 2005 r. w pożarach fabryk w samym Bangladeszu zginęło 600 pracowników branży odzieżowej, jeszcze przed tragedią w Rana Plaza;
- C. mając na uwadze, że właściciela kompleksu Rana Plaza oraz osiem innych osób aresztowano i postawiono ich w stan oskarżenia, zarzucając im, że budynek wzniesiono nielegalnie i że chociaż wystąpiły w nim poważne wady konstrukcyjne, pracowników zmuszono do kontynuowania pracy, mimo że obawiali się o swoje bezpieczeństwo;
- D. mając na uwadze, że warunki w tego rodzaju zakładach włókienniczych są często złe, niewielką wagę przywiązuje się do praw pracowniczych, np. do praw uznawanych na mocy najważniejszych konwencji MOP, a bezpieczeństwu często poświęca się niewiele uwagi lub zupełnie się je ignoruje; mając na uwadze, że w wielu przypadkach właściciele takich fabryk nie ponieśli żadnej kary, w związku z czym zrobili niewiele w celu poprawy warunków pracy;
- E. mając na uwadze, że mimo iż w przypadku fabryki odzieży Tazreen powołana przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych rządowa komisja śledcza oraz Stała Komisja Parlamentarna ds. Ministerstwa Pracy stwierdziły, że właścicielowi fabryki należy przedstawić zarzuty karne za niedopuszczalne zaniedbania, nie został on nadal aresztowany;
- F. mając na uwadze, że rynek europejski jest największym odbiorcą eksportowanej przez Bangladesz odzieży i wyrobów włókienniczych, a czołowe zachodnie przedsiębiorstwa przyznają, że zawarły umowy na dostawy odzieży z właścicielami fabryk w kompleksie Rana Plaza;
- G. mając na uwadze, że Bangladesz zajął drugie miejsce wśród światowych eksporterów gotowej odzieży, ustępując w tym względzie jedynie Chinom; mając na uwadze, że w Bangladeszu funkcjonuje obecnie ponad 5 000 zakładów włókienniczych, które zatrudniają w przybliżeniu 4 miliony osób; mając też na uwadze, że sektor odzieżowy stanowi aktualnie 75 % eksportu tego kraju;
- H. mając na uwadze, że przemysł tekstylny uznawany jest za jedną z gałęzi przemysłu najbardziej zanieczyszczających środowisko; mając na uwadze, że przędzalnictwo, tkactwo i produkcja włókien przemysłowych powodują obniżenie jakości powietrza i uwolnienie do atmosfery licznych substancji lotnych, które są szczególnie szkodliwe dla pracowników, konsumentów i środowiska;
- I. mając na uwadze, że pracownicy kompleksu Rana Plaza otrzymywali według doniesień płacę w wysokości 29 EUR miesięcznie; mając na uwadze, że według organizacji Clean Clothes Campaign koszty pracy w tym sektorze wynoszą zaledwie od 1 do 3 % końcowej ceny produktu, a presja cenowa wciąż rośnie;
- J. mając na uwadze, że niektóre duże zachodnie koncerny stały się obecnie sygnatariuszami prawnie wiążącego porozumienia uzgodnionego przez lokalne organizacje pracownicze, którego celem jest zapewnienie podstawowych norm bezpieczeństwa w miejscu pracy w fabrykach odzieżowych w Bangladeszu, co jest reakcją na powszechną krytykę międzynarodowych koncernów współpracujących z miejscowymi producentami odzieży;
1. wyraża głęboki żal z powodu tragicznej i możliwej do uniknięcia śmierci 1127 osób oraz uszczerbku na zdrowiu poniesionego przez kolejne tysiące ofiar wskutek zawalenia się fabryki w kompleksie Rana Plaza; składa kondolencje rodzinom ofiar i osobom poszkodowanym oraz potępia poszczególne osoby odpowiedzialne za ponowne dopuszczenie do sytuacji, w której tak wiele osób traci życie;
 2. podkreśla, że takie wypadki w tragiczny sposób uwypuklają brak norm bezpieczeństwa w zakładach produkcyjnych i potwierdzają, że konieczne są pilne działania w celu poprawy wdrażania podstawowych norm pracy MOP oraz powszechniejszego respektowania zasad społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw przez wielonarodowe firmy zajmujące się sprzedażą detaliczną odzieży;

Czwartek, 23 maja 2013 r.

3. broni prawa pracowników w Bangladeszu do tworzenia i rejestrowania niezależnych związków zawodowych oraz przyłączania się do nich bez obaw przed prześladowaniami; uważa demokratyczne struktury związkowe za kluczowe narzędzie w walce o ostrzejsze normy w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa i lepsze warunki pracy, w tym wyższe wynagrodzenia; wzywa rząd Bangladeszu do zagwarantowania tych praw podstawowych;
4. z zadowoleniem przyjmuje porozumienie w sprawie bezpieczeństwa pożarowego i bezpieczeństwa budynków, zawarte dnia 15 maja 2013 r. w Bangladeszu przez związki zawodowe, organizacje pozarządowe i ok. 40 ponadnarodowych sieci detalicznej sprzedaży odzieży, które ma na celu podniesienie standardów bezpieczeństwa w zakładach produkcyjnych (oraz zawiera porozumienia dotyczące finansowania takich środków), zwłaszcza dzięki utworzeniu niezależnego systemu inspekcji, obejmującego publikowanie wyników oraz obowiązkowe naprawy i remonty, a także dzięki czynnemu wspieraniu tworzenia w każdej fabryce komisji ds. bhp z udziałem organów reprezentujących pracowników; wzywa do wsparcia tych starań przez wszystkie pozostałe marki odzieżowe, w tym sieć detalicznej sprzedaży odzieży Walmart, Gap, Metro, NKD i Ernstings, które wciąż odrzucają wszelkie wiążące porozumienia;
5. z zadowoleniem przyjmuje plan działania przyjęty przez rząd, pracodawców, pracowników i MOP w dniu 4 maja 2013 r., w ramach którego strony zobowiązują się w szczególności do zreformowania kodeksu pracy, aby umożliwić pracownikom tworzenie związków zawodowych bez uzyskania uprzedniej zgody właściciela fabryki oraz prowadzenie rokowań zbiorowych, do oceny bezpieczeństwa wszystkich ukierunkowanych na eksport fabryk odzieży gotowej w Bangladeszu do końca 2013 r., do przeniesienia fabryk niespełniających wymogów bezpieczeństwa i do zatrudnienia setek dodatkowych inspektorów;
6. wyraża nadzieję, że porozumienie oraz plan działania zostaną terminowo i w pełni wdrożone; z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście zatwierdzenie w dniu 13 maja 2013 r. przez Radę Ministrów Bangladeszu zmiany do bangladeskiego kodeksu pracy, która przewiduje przepisy dotyczące ubezpieczeń grupowych i zakładowej opieki medycznej; wzywa bangladeski parlament do niezwłocznego przyjęcia tej zmiany na najbliższym posiedzeniu; z zadowoleniem przyjmuje też decyzję rządu Bangladeszu o podniesieniu płacy minimalnej w nadchodzących tygodniach oraz wzywa rząd Bangladeszu do ścigania przedsiębiorstw stosujących niższe płace;
7. przypomina, że Bangladesz korzysta z bezcłowego i bezkontyngentowego dostępu do rynku UE w ramach inicjatywy „wszystko oprócz broni”, będącej elementem ogólnego systemu preferencji (GSP), oraz że preferencje te można cofnąć zgodnie z art. 15 ust. 1 rozporządzenia w sprawie GSP w przypadku poważnego i systematycznego naruszania zasad ustanowionych w konwencjach wymienionych w załączniku III część A, stwierdzonego w oparciu o wnioski odpowiednich organów monitorujących;
8. wzywa Komisję, by zbadała, czy Bangladesz wypełnia wspomniane konwencje, i oczekuje rozważenia przeprowadzenia dochodzenia na mocy art. 18 rozporządzenia w sprawie GSP w przypadku ewentualnego stwierdzenia poważnego i systematycznego naruszania przez Bangladesz zasad ustanowionych w tych konwencjach;
9. uważa, że niepowodzenie rządu Bangladeszu w egzekwowaniu krajowych przepisów budowlanych jest godne pożałowania; wzywa rząd i odpowiednie organy wymiaru sprawiedliwości do przeprowadzenia dochodzenia w sprawie domniemania, jakoby przepisy te nie zostały zastosowane z powodu zмовy między skorumpowanymi urzędnikami a właścicielami nieruchomości dążącymi do obniżenia kosztów;
10. oczekuje, że osoby winne karalnych sędownie zaniedbań lub innych czynów przestępczych związanych z zawaleniem się budynku Rana Plaza, pożarem fabryki Tazreen i wszelkimi innymi pożarami zostaną postawione przed sądem; oczekuje, że miejscowe władze i kadra kierownicza zakładów będą współpracować w celu zagwarantowania wszystkim ofiarom pełnego dostępu do wymiaru sprawiedliwości, by umożliwić im dochodzenie odszkodowania; oczekuje, że ponadnarodowe sieci detalicznej sprzedaży odzieży, które produkowały wyroby w tych zakładach, zaangażują się w stworzenie planu wypłaty odszkodowań; z zadowoleniem przyjmuje podjęte już przez rząd Bangladeszu działania mające na celu wsparcie ofiar i ich rodzin;
11. wzywa wszystkie przedsiębiorstwa, a zwłaszcza marki odzieżowe, udzielające zleceń lub podzleceń zakładom w Bangladeszu i w innych państwach, by w pełni stosowały uznane na szczeblu międzynarodowym praktyki w dziedzinie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, zwłaszcza niedawno uaktualnione wytyczne OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych, dziesięć zasad inicjatywy ONZ Global Compact, wytyczne zawarte w normie ISO 26000 dotyczącej odpowiedzialności społecznej, trójstronną deklarację zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej MOP oraz wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka, oraz by krytycznie oceniły swoje łańcuchy dostaw w celu zadbania o to, aby ich wyroby były produkowane wyłącznie w zakładach w pełni przestrzegających norm bezpieczeństwa i praw pracowniczych;

Czwartek, 23 maja 2013 r.

12. wzywa Komisję do aktywnego wspierania odpowiedzialnej postawy wśród przedsiębiorstw unijnych działających za granicą, ze szczególnym naciskiem na zagwarantowanie ścisłego przestrzegania wszystkich obowiązków prawnych, w szczególności międzynarodowych norm i przepisów w dziedzinie praw człowieka, prawa pracy i ochrony środowiska;

13. apeluje do sieci sprzedaży detalicznej, organizacji pozarządowych i pozostałych zaangażowanych podmiotów, w tym w stosownych przypadkach do Komisji, o współpracę na rzecz opracowania norm dotyczących dobrowolnych oznaczeń świadczących o produkowaniu wyrobów w społecznie akceptowanych warunkach i o tym, że dane wyroby powstały zgodnie z podstawowymi normami pracy MOP na całej długości łańcucha dostaw; wzywa firmy wykorzystujące społeczną odpowiedzialność przedsiębiorstw jako narzędzie marketingowe do podjęcia kroków zapewniających prawdziwość tego typu zapewnień;

14. z zadowoleniem przyjmuje wsparcie udzielane bangladeskiemu ministerstwu pracy i zatrudnienia oraz Bangladeskiemu Stowarzyszeniu Producentów i Eksporterów Tekstyliów przez Komisję; apeluje o zacieśnienie tej współpracy, a w stosownych przypadkach o rozszerzenie jej na inne państwa w regionie;

15. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, specjalnemu przedstawicielowi UE ds. praw człowieka, rządowi i parlamentowi państw członkowskich, Radzie Praw Człowieka ONZ, rządowi i parlamentowi Bangladeszu oraz dyrektorowi generalnemu Międzynarodowej Organizacji Pracy.

P7_TA(2013)0231

Guantánamo: strajk głodowy więźniów

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie strajku głodowego więźniów w Guantánamo (2013/2654(RSP))

(2016/C 055/20)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Guantánamo,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka na świecie oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie, w tym wpływu na strategiczną politykę UE w dziedzinie praw człowieka ⁽¹⁾,
- uwzględniając międzynarodowe, europejskie i krajowe instrumenty dotyczące praw człowieka i podstawowych wolności oraz zakazujące arbitralnych zatrzymań, wymuszonych zaginięć i tortur, takie jak Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z dnia 16 grudnia 1966 r. oraz Konwencja ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karaniami z dnia 10 grudnia 1984 r. oraz odpowiednie protokoły do nich,
- uwzględniając wspólne oświadczenie Unii Europejskiej i jej państw członkowskich oraz Stanów Zjednoczonych Ameryki z dnia 15 czerwca 2009 r. dotyczące zamknięcia ośrodka przetrzymywania w Zatoce Guantánamo i przyszłej współpracy w zakresie zwalczania terroryzmu w oparciu o wspólne wartości, prawo międzynarodowe i poszanowanie praworządności i praw człowieka,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0126.